Samenvattende financiële consequenties septembercirculaire 2025

In deze bijlage lichten we de belangrijkste financiële mutaties toe van de septembercirculaire 2025.

				(bedragen x 1.000)	
Mutatie gemeentefonds	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Meicirculaire 2025	92.809	94.916	95.716	93.617	95.180
Septembercirculaire 2025	95.030	96.311	95.504	93.206	94.671
Verschil	**2.220**	**1.395**	**-212**	**-411**	**-508**
AF: reservering taakmutaties	-374	-1.716	-237	-122	-110
BIJ: aframing vanwege uitnames	0	0	0	0	0
Budgettair effect 2025-2029	**1.846**	**-321**	**-449**	**-534**	**-618**

In bovenstaande tabel wordt het verschil tussen de meicirculaire 2025 en de septembercirculaire 2025 weergegeven. De septembercirculaire 2025 leidt in de jaren 2026 t/m 2029 tot een negatief verschil ten opzichte van de meicirculaire 2025. We reserveren middelen voor nieuwe taken en houden rekening met mutaties die we al in eerdere P&C documenten hebben verwerkt. Wat resteert zijn de budgettaire effecten die de meerjarenbegrotingssaldi beïnvloeden.

Het budgettaire effect voor 2025 is ruim € 1,8 miljoen positief. De meerjarige budgettaire effecten voor 2026 tot en met 2029 lopen op van € 0,3 miljoen negatief in 2026 tot € 0,6 miljoen negatief in 2029.

In deze bijlage specificeren we eerst de taakmutaties. Vervolgens verklaren we het budgettaire effect.

Reservering taakmutaties

De circulaire bevat taakmutaties, een mutatie op een bestaande integratie-uitkering en een aantal nieuwe decentralisatie-uitkeringen. De belangrijkste staan toegelicht in de tabel. Bij elke mutatie beoordelen we actief of de middelen ook daadwerkelijk nodig zijn om de taken uit te voeren. Deze afwegingen maken we met het oog op de financiële positie van de gemeente. Van onderstaande taakmutaties is door de vakteams aangegeven dat de extra middelen vooralsnog volledig nodig zijn voor het uitvoeren van de nieuwe / extra taak. Via de reguliere P&C-cyclus (bestuursrapportages) wordt gerapporteerd of de bedragen ook daadwerkelijk nodig zijn. Onderstaand worden de posten groter dan € 100.000 toegelicht.

Specificatie bedrag van taakmutaties				(bedragen x 1.000)	
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Wet integrale suïcidepreventie	0	21	21	22	22
Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp	0	53	44	44	44
Implementatie Participatiewet in balans	60	26	6	2	2
Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	161	0	0	0	0
Participatie (IU)	93	100	107	0	0
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	13	16	16	13	0
Spreidingswet	46	0	0	0	0
CDOKE	0	1.457	0	0	0
Overheidsbrede Dienstverlening	0	42	42	42	42
Totaal gereserveerde taakmutaties	**374**	**1.716**	**237**	**122**	**110**

 # Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen

Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Het kabinet heeft dit besloten na overleg met de VNG. Voor Overbetuwe betekent dit een eenmalig bedrag in 2025 van € 160.000.

 # CDOKE
De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt een bedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op he gebied van klimaat- en energiebeleid.

Budgettair effect 2025 septembercirculaire 2025
Het budgettaire effect is voor 2025 € 1,8 miljoen positief. In grote lijnen wordt dit budgettair effect verklaard door:

Plafond BTW compensatiefonds
In 2025 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,5 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2025 € 428 miljoen. dat wordt verrekend met de uitkeringsfactor met 14 punten. Wij hadden een stelpost opgenomen voor 11 punten uitkeringsfactor die daarmee dus komt vervallen. Het verschil is een voordeel van 3 punten hetgeen neerkomt op een budgettair voordeel van ca. € 0,2 miljoen.

Tekort op jeugdzorg in 2023 en 2024
Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein. De middelen worden verdeeld via het cluster Individuele voorzieningen Jeugd. Voor Overbetuwe gaat het om een eenmalig bedrag van € 1,6 miljoen in 2025. Vanwege de financiële situatie van de gemeente is afgeweken van het VNG advies om deze middelen reserveren.

Budgettair effect 2026-2029 septembercirculaire 2025
Het budgettaire effect is voor 2026 t/m 2029 loopt op € 0,3 miljoen negatief in 2026 tot € 0,6 miljoen negatief in 2029. In grote lijnen wordt dit budgettair effect verklaard door een drietal oorzaken:

Volume accres
Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV26). Hierdoor is het volume accres vanaf 2026 voor alle jaren lager dan in de meicirculaire 2025. Dit betekent een structureel nadeel van € 0,2 miljoen in 2029.

Loon- en prijsontwikkeling accres
De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Met name voor 2026 en 2030 is de raming voor de prijs bbp omlaag bijgesteld (2026 -0,25%, 2030 -0,14%). Voor de overige jaren zijn de bijstellingen beperkt. Dit betekent een structureel nadeel van € 0,2 miljoen in 2029.

WOZ-waarden mutaties
Vanaf 2026 zien we een negatief effect van € 0,1 miljoen op de WOZ-waarden maatstaf. Een hogere totale WOZ-waarde leidt tot een lagere algemene uitkering.